

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Betinget vedtak om akkreditering av
fagskoleutdanningen Bygningsvern i Nord II**
FAGSKOLEN I NORD STUDIESTED TROMSØ

2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	FAGSKOLEN I NORD STUDIESTED TROMSØ
Sakkyndige	Ole Kristian Thoresen, Tom Alexander Østensen, Jytte Kristin Eikenes og Are Sæterbø Akselsen
Dato for vedtak	20.06.2025
NOKUTs saksnummer	23/00251

Hva søknaden gjelder

Fagskolen i Nord, studiested Tromsø (organisasjonsnummer 999576974) søkte NOKUT 10.02.2023 om akkreditering av *Bygningsvern i Nord II* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 30 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningsstedene Tromsø og Bardufoss.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn.....	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur.....	8
2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	10
2.5 Avtaler, omfang og nivå.....	13
2.6 Opptakskrav.....	13
2.7 Politiattest	16
2.8 Skikkethetsvurdering	17
2.9 Fagmiljø	18
2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt	18
2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	20
2.10 Sensorer og praksisveiledere.....	23
2.10.1 Sensorenes kompetanse.....	23
2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse	24

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Bygningsvern i Nord II*, 30 studiepoeng, nettbasert med samlinger, ved Fagskolen i Nord studiested Tromsø, er delvis oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor utdanningen med vilkår om at dere retter opp i manglene som er påpekt i rapporten.

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 10.02.2023.

Vedtaket gjelder for utdanningsstedene Tromsø og Bardufoss.

Dere må sende dokumentasjon til NOKUT på at dere har oppfylt følgende krav:

Fagskoleforskriften § 7

- Fagskolen må klargjøre om kravet om «Bestått Bygningsvern i Nord I 30 stp eller tilsvarende utdanning» skal gjelde som selvstendig opptaksgrunnlag eller om det skal gjelde i tillegg til de øvrige opptakskravene.

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

- Fagskolen må beskrive krav til nettpedagogisk kompetanse og kompetansekrav for faglærere i kravspesifikasjonen.

Utdanningen kan ikke starte opp før dere har sendt den nødvendige dokumentasjonen og deretter har mottatt tilbakemelding fra NOKUT på at vilkårene er oppfylt. Fristen for å sende dokumentasjonen er senest tre år etter vedtaksdatoen.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk

- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

Dere må starte opp utdanningen innen tre år

Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdatoen. Dere må starte opp utdanningen innen tre år fra vedtaksdatoen. Dersom dere ikke har startet opp utdanningen innen tre år, vil akkrediteringen falle bort, jf. fagskoleforskriften § 52.

Dere må melde fra om noen type endringer i den akkrediterte utdanningen

Fagskoletilsynsforskriften § 5-1 lister opp endringer som er meldepliktige. Dersom dere vil gjøre meldepliktige endringer i den akkrediterte utdanningen, må dere melde fra til NOKUT før dere gjennomfører endringen. NOKUT vurderer om endringene gjør det nødvendig å søke om ny akkreditering.

Dere kan velge om dere vil tilby utdanningen på heltid eller deltid

Dersom utdanningen er akkreditert som heltidsutdanning, kan dere også tilby den som deltidsutdanning uten å melde fra til NOKUT. På samme måte kan dere tilby en akkreditert deltidsutdanning som heltidsutdanning. Begge disse endringene forutsetter at dere følger samme utdanningsform, og at utdanningen ellers er i samsvar med akkrediteringen og kravene til fagskoleutdanning.

Dere må rapportere til Statistisk sentralbyrå og DBH Fagskolestatistikk

Statistisk sentralbyrå (SSB) vil tildele denne utdanningen en NUS-kode. Dere skal bruke koden når dere rapporterer om utdanningen til SSB og til DBH Fagskolestatistikk.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden «Bygningsvern i Nord II».

Fagskolen skriver at utdanningen «*Bygningsvern i Nord II bygger på Bygningsvern i Nord I og er en utdanning innen bygningsvern med fokus på praktisk gjennomføring av istandsetting av vernede byggverk fra tilstandsvurdering til utført arbeid og dokumentasjon. Til sammen vil Bygningsvern del I og del II utgjøre en fagskolegrad på 60 studiepoeng*».

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at navnet reflekterer det vesentlige innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene og emnene i utdanningen. Den sakkyndige komiteen ønsker imidlertid å påpeke at selv om denne utdanningen skal bygge på fagskoleutdanningen «Bygningsvern i Nord I», vil

ikke studentene sitte igjen med en fagskolegrad på 60 studiepoeng om de tar begge utdanningene i forlengelse av hverandre. Studentene vil etter endt utdanning sitte igjen med to vitnemål fra to ulike fagskoleutdanninger på 30 studiepoeng hver. Komiteen har likevel kommet til at kravet om at utdanningen skal ha et dekkende navn er oppfylt.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Emne 1: Kildesøk og forankring 2 stp.
- Emne 2: Prosjektplan 4 stp.
- Emne 3: Materiallære 6 stp.
- Emne 4: Praktisk arbeid 10 stp.
- Emne 5: 3D skanning 2 stp.
- Emne 6: Prosjekt 6 stp.

Temaene som hører til under de ulike emnene blir ikke gjengitt her, men framgår av søknadens vedlegg om utdanningens innhold og struktur.

Vurdering

Fagskolen har oppgitt at utdanningen har seks emner. Den sakkyndige komiteen vurderer at innholdet i emnene i hovedsak samsvarer godt med de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene. Utdanningen har en fornuftig oppbygning og rekkefølge på emnene som gjør at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Den sakkyndige komiteen har påpekt at utdanningen består av flere små emner hvorav noen er på kun to studiepoeng («kildesøk og forankring» og «3D-skanning»). Selv om det kan være utfordrende å tilby så små emner når utdanningen er nettbasert med samlinger, er de emnene det gjelder av en slik karakter at de naturlig kan tilbys som små emner. Kravet om at utdanningen skal ha et faginnhold og struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet er derfor oppfylt.

2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet.

Fagskolen må i søknaden vise at den har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen oppgir at den har samarbeidet med Midt-Troms Museum i utarbeidelsen av studiet. Fagskolen har også hatt dialog med flere privatpersoner, Sametinget, Troms og Finnmark fylkeskommune og Tromsø kommune.

Hva gjelder planene om fremtidig samarbeid, har fagskolen uttalt at «Bygningsvern I og II vil bli evaluert av samarbeidspartnere gjennom studieløpet og i etterkant av hver 30 stp slik at vi sikrer at utdanningen er i tråd med næringas ønsker.

Gjennom arbeidet med Bygningsvern i Nord I og II kommer det frem behov/ønske om studietilbud rettet mot Bygningsvern i bynære strøk, og behov/ønske om kortere moduler med praktisk utførelse innen bygningsvern. Dette er områder vi vil se nærmere på i samarbeid med næringa.»

Vurdering

Fagskolen beskriver samarbeid med flere ulike aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen. Den sakkyndige komiteen vurderer at de navngitte virksomhetene sikrer tilfredsstillende bredde for utdanningen, og at de vil kunne bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Videre er planene for det fremtidige samarbeidet tilstrekkelig. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er oppfylt.
- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er oppfylt.
- Kravet om utdanningens omfang er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen oppgir i søknaden at utdanningen gir uttelling i 30 studiepoeng og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Det går frem av dokumentasjonen om utdanningens innhold og struktur at utdanningen har seks emner som til sammen utgjør 30 studiepoeng. Utdanningen har følgende overordnede læringsutbytte (NOKUT har nummerert utbyttene for å lettere kunne henviser til disse i vurderingen):

Kunnskap

Kandidaten...

1. har innsikt i sentrale lover og forskrifter som omfatter arbeider på byggverk med ulik grad av juridisk vernestatus.
2. har kunnskap om bygningens tekniske oppbygning, utseende og egenskaper
3. har kunnskap om byggematerialenes oppbygning, karakteristiske egenskaper og bruksområde
4. har kunnskap om uttak av byggematerialer fra naturen og bearbeiding av dette ihht bruksområde
5. har kunnskap om ulike former for tradisjonell overflatebehandling
6. har kunnskap om tradisjonelle verktøy og deres bruksområder
7. har kunnskap om 3D skanning, dronefoto og fotometri, og kjenner mulighetene disse verktøyene gir.
8. forstår bygningsvernets betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv og kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap

Ferdigheter

Kandidaten...

1. kan finne frem til aktuell kilde og forankre objekt og metode til offentlig veileder eller tradisjonsbærer.
2. kan dokumentere en bygnings tilstand og angi hvilke tiltak som kan iverksettes for å bringe bygningen til en tilstand som i tilstrekkelig grad ivaretar bevaringsverdiene
3. kan utarbeide tiltaksplan med kostnadsoverslag, istandsettingsplan og søknad om tilskudd fra offentlige etater
4. kan anvende et utvalg av tradisjonelle verktøy med riktig teknikk og kjenner ulike verktøyspor.
5. kan dokumentere og presentere eget praktisk arbeid

Generell kompetanse

Kandidaten...

1. kan bruke og kjenner viktigheten av fagfeller i tradisjonelle fag, samt interesseorganisasjoner og offentlige instanser
2. har respekt og forståelse for ulikhetene mellom forskjellige tradisjonelle byggeskikker og teknikker
3. har kunnskap om istandsettelsesarbeid fra grunnmur til takteking og kjenner til festemidler, teknikker og metoder tilknyttet slikt arbeid.
4. kan utføre arbeid på bevaringsverdig byggverk ihht tiltaksplan ved hjelp av riktig verktøy, metode og materialer
5. kan fremskaffe relevant digital bygningsinformasjon ved hjelp av moderne teknologi
6. kan bruke fagkunnskapen i drøftinger innen rehabiliteringsfeltet med fagpersoner og øvrige målgrupper
7. kan treffe beslutninger for istandsetting av byggverk som ivaretar hensynet til objektets historiske og kulturelle verdier

Vurdering

Fagskolen har overordnede læringsutbyttebeskrivelser som er konkrete og dekkende for utdanningen. Omfanget er tilstrekkelig, og strukturen er god. Læringsutbyttebeskrivelsene er tydelig beskrevet, og er delt opp under riktige kategorier i NKR (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse). Beskrivelsene er utfyllende, er delt opp på en konstruktiv måte og samsvarer godt med faginnholdet. Videre er læringsutbyttebeskrivelsene på riktig nivå i NKR og alle nivåbeskrivelsene benyttes. Etter komiteens syn kommer utdanningens egenart tydelig frem i læringsutbyttene. Det

samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, og kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

2.5 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket.

En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.6 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

«Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene

den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt.

I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være «relevant» for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp.

Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for spesielt opptakskrav i form av yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Formelle opptakskrav er ikke i tråd med regelverket.
- Beskrivelse av realkompetansevurdering er i tråd med regelverket.

Betingelse

Dere må sende dokumentasjon til NOKUT på at dere har oppfylt følgende krav:

- Fagskolen må klargjøre om kravet om «Bestått Bygningsvern i Nord I 30 stp eller tilsvarende utdanning» skal gjelde som selvstendig opptaksgrunnlag eller om det skal gjelde i tillegg til de øvrige opptakskravene, jf. fagskoleforskriften § 7.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav:

1. Fullført og bestått videregående opplæring med relevant fagbrev/svennebrev, der relevante fagbrev vil være tømrerfaget, byggdrifterfaget, snekkerfaget, trevare- og bygginnredningsfaget.
2. Realkompetansevurdering.
3. Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre fag-/ svenneprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve innen første semester.

Videre vil bestått «*Bygningsvern i Nord I 30 stp eller tilsvarende utdanning*» kunne gi opptak til denne utdanningen.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at opptakskravet som gjelder fullført og bestått videregående opplæring med relevant fagbrev/svennebrev er relevant for fagskoleutdanningen Bygningsvern i Nord II, og at de nevnte fagbrevene alle er relevante for en slik utdanning. Videre vurderer den sakkyndige komiteen at bestemmelsene om realkompetanse er i tråd med regelverket. Komiteen vurderer også at det er sammenheng mellom disse opptakskravene, utdanningens læringsutbytte og innhold. Isolert sett vil disse opptakskravene oppfylle kravene i fagskoleforskriften § 7 første og fjerde ledd.

Fagskolen har også skrevet at «Bestått Bygningsvern i Nord I 30 stp eller tilsvarende utdanning» kan gi opptak til utdanningen. Det er på det rene at styret kan velge å ha fullført og bestått fagskoleutdanning som opptakskrav til fagskoleutdanning, se fagskoleforskriften § 7 femte ledd. Slik søknaden er utformet, er den sakkyndige komiteen imidlertid usikre på om dette opptakskravet skal gjelde *i tillegg til de øvrige opptakskravene*, eller om dette er et selvstendig krav som gir opptak til utdanningen.

Dersom en student er kvalifisert til opptak til denne utdanningen på grunnlag av et av de tre første kravene, men *uten* å ha bestått «Bygningsvern i Nord I 30 stp», mener komiteen at navnet på denne utdanningen er noe misvisende. Slik komiteen ser det, er det naturlig å tenke at disse utdanningene hører sammen når de har såpass likelydende navn. Dette inntrykket styrkes ytterligere av at det i søknaden står at «Bygningsvern i Nord II» bygger på «Bygningsvern i Nord I». For ordens skyld bemerker komiteen at fagskoleforskriften § 7 femte ledd kun åpner for at fullført og bestått fagskoleutdanning kan stilles som opptakskrav der de enkelte fagskoleutdanningene er selvstendige enheter som bygger på hverandre.

Hvis fagskolen har ment at opptakskravet «Bestått Bygningsvern i Nord I eller tilsvarende utdanning» skal gjelde i tillegg til de øvrige opptakskravene, mener komiteen at de øvrige opptakskravene vil være overflødige. Komiteen viser her til at når man oppstiller et krav om fullført og bestått

fagskoleutdanning som opptak til en annen fagskoleutdanning, vil et slikt opptakskrav sikre at alle som tas opp på utdanningen har fullført og bestått videregående opplæring eller tilsvarende ettersom dette må være en del av opptakskravet til den første utdanningen som søkerne tas opp til (i dette tilfellet: Bygningsvern i Nord I).

Opptakskravet må derfor presiseres og tydeliggjøres i tråd med betingelsen som nevnt over.

2.7 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden.

Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4.

Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest

kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder».

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.8 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra Fagskoleforskriften § 26

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27.

Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Fagmiljø

2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart.

Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Se for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til den faglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til den utdanningsfaglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Betingelse

Dere må sende dokumentasjon til NOKUT på at dere har oppfylt følgende krav:

- Fagskolen må beskrive krav til nettpedagogisk kompetanse og kompetansekrav for faglærere i kravspesifikasjonen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

Gjengivelse fra dokumentasjonen

NOKUT viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet hvor fagskolen oppgir hvilke krav som er stilt til utdanningens fagmiljø. NOKUT vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

- Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen har stilt til faglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket. Fagskolen stiller krav om at faglig ansvarlig har «Fagskole, bachelor eller annen høyere utdanning innen bygg og/eller bygningsvern». Etter komiteens syn er en slik utdanningsbakgrunn relevant for utdanningens innhold og egenart.

Utdanningsfaglig ansvarlig

- Den sakkyndige komiteen vurderer at de kravene fagskolen har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket. Fagskolen stiller krav om at utdanningsfaglig ansvarlig har «Formell undervisningskompetanse, minimum 60 stp. pedagogisk utdanning». Denne bakgrunnen tilfredsstiller kravet om utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring.

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

- Den sakkyndige komiteen viser til at fagskolen ikke har lagt ved kompetansekrav for faglærere. Fagskolen har listet opp kompetansekrav knyttet til hvert enkelt emne, men har ikke beskrevet kompetansekrav for faglærere på utdanningen. I emnebeskrivelsene fremgår det at fagskolen krever at undervisere har «*fagskole, bachelor eller annen høyere utdanning*» innen relevante fagfelt, i tillegg til erfaring fra både praktisk arbeid og med undervisning. Videre skriver fagskolen at praksis eller formell kompetanse skal være relevant, og ikke eldre enn ti år. Den sakkyndige komiteen mener likevel at det burde gå tydeligere frem av søknaden hvilke kompetansekrav faglærerne skal ha, og at det ikke er tilstrekkelig å kun nevne kompetansen som kreves for hvert enkelt emne. Fagskolen må også presisere hvilke(t) fagfelt som anses som relevante for denne utdanningen. Videre mener komiteen at det mangler en henvisning til at noen i fagmiljøet skal ha nettpedagogisk kompetanse. Fagskolen

må derfor presisere og tydeliggjøre kravene de har selv har satt til fagmiljøet i tråd med betingelsene som nevnt over.

Fagmiljøets størrelse

- Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og egenarten til denne utdanningen. Det følger av søknaden at fagskolen krever at det skal være to årsverk av fagpersoner for en studentmasse på 16 studenter per kull. I kravspesifikasjonen bruker imidlertid fagskolen begrepet stillingsprosent, og viser til at utdanningen vil utløse et stillingsbehov per kull per studieår på 180 %. Den sakkyndige komiteen påpeker at den ulike begrepsbruken kan fremstå noe misvisende og forvirrende, men har i vurderingen lagt til grunn opplysningene fra søknaden. På bakgrunn av dette, vurderer komiteen at to årsverk av fagpersoner knyttet til utdanningen er tilstrekkelig for den studentmassen som fagskolen planlegger å ta opp.

2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet.

Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær.

Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen.

Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning.

Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglig ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige.

Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den utdanningsfaglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

NOKUT viser til dokumentet med tabell med oversikt over det planlagte fagmiljøet. NOKUT vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at fagmiljøtabellen inneholder en god oversikt over alle som skal bidra i utdanningen og i de ulike emnene. Etter komiteens syn har de ansatte, eller de som er planlagt ansatt, relevant kompetanse. Fagmiljøet virker å være robust nok til å kunne sikre forsvarlig drift av utdanningen. I vurderingen har komiteen blant annet lagt vekt på følgende:

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold

- Det finnes personer i fagmiljøet med relevant utdanning innen byggfag. Det er også relevant og oppdatert yrkeserfaring i fagmiljøet.

Faglig ansvarlig

- Den sakkyndige komiteen vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende har bakgrunn som møbelsnekker, fagbrev som tømmer og terminalarbeider, fagskoleutdanning bygg 120 studiepoeng og nettpedagogikk i fleksible studier på 60 studiepoeng. Den faglig ansvarlige er ansatt i 100 prosent stilling, og den sakkyndige komiteen vurderer derfor at minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 prosent stilling) er oppfylt.

Utdanningsfaglig ansvarlig

- Den utdanningsfaglig ansvarlige har blant annet 60 studiepoeng i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), fagskoleutdanning bygg 120 stp. og mesterbrev som maler. Den sakkyndige komiteen vurderer at dette er en relevant utdanningsfaglig utdanning.

Kompetansen sett opp mot undervisningsformen

- Utdanningen er nettbasert med samlinger, og fagskolen har oppgitt at noen i fagmiljøet har nettpedagogisk kompetanse. Den sakkyndige komiteen vurderer derfor at fagmiljøets kompetanse står i forhold til utdanningens egenart.

Fagmiljøets størrelse

- Den sakkyndige komiteen vurderer at størrelsen på det planlagte fagmiljøet står i forhold til antallet studenter.

2.10 Sensorer og praksisveiledere

2.10.1 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt.

Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltfag eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene.

Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Kravspesifikasjonen for fagmiljøet gir informasjon om kravene fagskolen stiller til både de eksterne og interne sensorenes kompetanse. NOKUT vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Kravene fagskolen stiller til sensorenes kompetanse er etter komiteens syn relevante. Fagskolen krever blant annet utdanning som kvalifiserer for ansettelse som lærer i det fagområdet vedkommende skal være sensor i ved Fagskolen i Nord. Sensorene skal i tillegg ha erfaring fra «*praktisk arbeid innen bygningsvern, både håndverksmessig, tilstandsanalyse og søknadsprosedyrer*». Eksterne sensorer kan i særlige tilfeller være kvalifiserte for å foreta sensur innenfor et bestemt område gjennom relevant yrkespraksis. Komiteen mener disse beskrivelsene er dekkende og vil sikre god praksis med sensurering.

Uten at det får avgjørende betydning for vurderingen, har komiteen påpekt at den savner en beskrivelse av hvordan fagskolen skal sikre pedagogisk kompetanse for at sensorene kan utføre jobben. Komiteen anbefaler derfor at det gjøres endringer i kravspesifikasjonen slik at dette kommer tydeligere frem.

Komiteen har etter en samlet vurdering kommet til at kravet om at sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen er oppfylt.

2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveiledere. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen skriver at utdanningen inneholder praksis, og det går fram av søknadsdokumentasjonen at de eksterne praksisveilederne må ha følgende kompetanse: «*Fagskole, bachelor eller annen høyere utdanning innen bygg og/eller bygningsvern*». Praksisveilederne skal også ha «*lang praksis fra istandsetting av vernede byggverk. Praksis fra undervisning eller formell undervisningskompetanse. Praksis eller formell kompetanse skal være oppdatert og ikke eldre enn 10 år.*»

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen stiller til praksisveilederens kompetanse er relevante. Det følger av den innsendte oversikten over fagmiljøet at praksisveilederstillingen er en planlagt stilling/innleie, der kravet til praksisveilederne er at de skal ha fagskolegrad, bachelorgrad eller annen høyere utdanning innen bygg/bygningsvern og oppdatert praksis på fagområdet. I søknaden skriver fagskolen imidlertid at «*praksisveiledere har bachelorgrad innen bygningsvern og oppdatert praksis fra fagområdet gjennom sitt daglige virke ved Midt-Troms museum*». Det fremstår noe uklart om fagskolen faktisk har engasjert praksisveiledere til denne utdanningen eller ikke. Komiteen har likevel kommet til at kravet om at eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis er oppfylt. Dette gjelder også for de kravene som er satt for praksisveilederne som eventuelt allerede er tiltenkt denne utdanningen.

Anbefaling

For å sikre at praksisveilederen har tilstrekkelig kompetanse til å veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet, er det nødvendig at fagskolen tilrettelegger for at praksisveilederne får kjennskap til utdanningens læringsutbytte. Praksisveilederen må også kjenne til fagskolens vurderingskriterier, forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis. Hvordan denne opplæringen gjennomføres, er opp til fagskolen å avgjøre. Den sakkyndige komiteen anbefaler derfor at fagskolen tilrettelegger for at praksisveilederne får den nødvendige innføringen i hva praksis innebærer, hva veiledning er og hva som forventes av partene før studentene skal gjennomføre praksisemnet.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Ole Kristian Thoresen

Thoresen er utdannet sivilingeniør ved NTNU innen fagfeltet produktutvikling og produksjon, og har i tillegg praktisk-pedagogisk utdanning. Fra 2009 til 2019 var han ansatt ved Fagskolen i Østfold som lærer ved TIP- linjen, fra 2014 også som fagleder for TIP og Bygg, og fra 2017 som utdanningsleder for TIP og Elektro. Ved fagskolen har han undervist i temaer som produksjonsteknikk, konstruksjon og digitale konstruksjonsmetoder, tilvirkningsteknikk og termodynamikk. Thoresen har vært med på å utarbeide nye nasjonale planer for fagskoleutdanninger innen kjemi og TIP-maskinteknikk. I rollen som fagleder og studieleder har han jobbet med å implementere læringsutbytter i studieplaner, vært med på å utarbeide søknader om nye studier, og vært med i arbeidet med søknad om fagområdeakkreditering for tekniske fag som resulterte i at Fagskolen i Østfold i 2019 ble den første fagskolen i Norge som fikk en slik akkreditering. Thoresen er nå utdanningsleder for teknologifag ved Fagskolen i Viken, studiested Fredrikstad. Han har også tidligere vært sakkyndig for NOKUT ved akkreditering av fagskoleutdanninger.

Tom Alexander Østensen

Østensen er hovedstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF). Fra 2023 til 2024 var han landstyremedlem i samme organisasjon. Østensen har mesterbrev som møbelsnekker, og har studert Bygg ved Fagskolen i Hordaland hvor han ble uteksaminert våren 2021. Østensen har mye erfaring med å jobbe for studentenes interesser gjennom velferdsarbeid og studentpolitikk i Vestland fylke. Han har tidligere vært sakkyndig for NOKUT i saker om fagområdeakkreditering.

Jytte Kristin Eikenes

Eikenes er utdannet bygningsingeniør, og har praksis fra Statens kartverk, privat konsulentbransje, Sogn ingeniørtjeneste, og som kommunalt ansatt ingeniør i Høyanger kommune. Siden 2010 har hun arbeidet ved ulike fagskoler, og tatt pedagogisk utdanning. Fra 2010-2020 har hun undervist på linjene bygg og anlegg. I 2016 ble hun fagkoordinator med fagansvar i tillegg til undervisning. Siden 2019 har hun vært leder ved to ulike fagskoler, først undervisningsleder i Fagskolen Sogn og Fjordane og deretter utdanningsleder for bygg avdelingen i Fagskolen Vestland. Eikenes var i gruppa som utarbeidet ny nasjonal studieplan for anlegg, i regi av HK-dir. Hun har vært med å utarbeide nye

studier ved ulike fagskoler, BIM, Bygningssakkyndig og Grønn omstilling i byggebransjen. Hun sitter i fagrådet til Norges Eiendomsakademi.

Are Sæterbø Akselsen

Akselsen har en sivilingeniørgrad i datateknikk fra NTNU i 2010 med spillteknologi som hovedprofil. Masteroppgaven hans omhandlet spill i krysningen mellom den virkelige og virtuelle verdener (Pervasive games). Akselsen har rik erfaring med mobile applikasjoner og spill, også flere XR-apper. Fra 2009 til 2012 var han app-utvikler i Apps AS, hvor han utviklet mobilapplikasjoner og eksperimenterte med mobil AR. I 2012 var han gründer og CTO for BizGames Studios AS, hvor han sammen med to andre laget et mobilspill som ble utgitt samme år. I BizGames fikk Akselsen god erfaring med backend infrastruktur og analyse av spillerdata for forbedring av spillet. Videre jobbet han med spill og mobilapplikasjoner for Zedge AS fra 2013 til 2017. I 2018 begynte han som XR-utvikler hos Breach AS, hvor han i dag jobber som Produsent for flere XR-prosjekter. Akselsen har erfaring som sakkyndig for NOKUT.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO